

К. п. н. Олізько Ю. М.

Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут”

Добір міжпредметних зв'язків дисципліни „Іноземна мова”

Однією з особливостей дисципліни „Іноземна мова” є її „поліпредметність” [1]. Саме тому вивчення іноземної мови допомагає студентам ВНЗ отримати та систематизувати знання з різних циклів підготовки, а саме гуманітарного та соціально-економічного, математичного та природничо-наукового, професійного та практичного.

Освітньо-професійна програма є галузевим нормативним документом України та використовується для розробки програм навчальних дисциплін. Згідно з нею до змісту підготовки бакалавра напряму 051301 – хімічна технологія, який береться за приклад навчання, входять три цикли, представлені в табл. 1.

Таблиця 1.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалавра

Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки	Цикл математичної та природничо-наукової підготовки	Цикл професійної підготовки
Історія України	Вища математика	Інженерна графіка
Українська мова (за професійним спрямуванням)	Обчислювальна математика та програмування	Процеси та апарати хімічних виробництв
Філософія	Фізика	Загальна хімічна технологія
Політологія	Загальна та неорганічна хімія	Математичне моделювання та оптимізація об'єктів хімічної технології
Історія української культури	Органічна хімія	Контроль та керування хіміко-технологічними процесами
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Екологія	Економіка, організація та управління хімічних підприємств

Фізична культура		Аналітична хімія
		Інструментальні методи хімічного аналізу
		Фізична хімія
		Поверхневі явища та дисперсні системи (Колоїдна хімія)
		Основи проектування хімічних виробництв
		Безпека життєдіяльності
		Основи охорони праці

Як видно з табл. 1., цикл професійної підготовки є домінуючим, саме він зазвичай займає найбільшу кількість кредитів. Це підтверджує необхідність добору сильних зв'язків між дисциплінами професійної та практичної підготовки студентів та дисципліною „Іноземна мова”. Враховуючи важливість певних дисциплін на різних факультетах технічного ВНЗ та різних курсах, викладач іноземної мови здійснює добір основних міжпредметних зв'язків для навчання студентів іноземної мови. У зв'язку з часовою обмеженістю неможливо включити у програму вивчення „Іноземної мови” більшість змістових аспектів усіх дисциплін, що вивчаються студентами на певному курсі. Це зумовлює необхідність аналізу міждисциплінарних зв'язків викладачем та виділення найбільш важливих та необхідних тем для студентів різних курсів.

Іноді дібрані міждисциплінарні зв'язки можуть об'єднувати навчання усіх студентів певного ВНЗ, незалежно від спеціальності. Це стосується вивчення іноземної мови, наприклад, в технічному, лінгвістичному, морському, військовому ВНЗ тощо. З метою добору таких зв'язків необхідно проаналізувати галузеві стандарти вищої освіти України для різних галузей знань та напрямів підготовки певного ВНЗ. Такий аналіз допоможе виділити спільні типові компетенції та розробити серію занять з іноземної мови для усіх спеціальностей ВНЗ.

Так, в результаті аналізу освітньо-професійних характеристик випускника технічного ВНЗ спільними професійними компетенціями визначено здатність

застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з технологічними об'єктами в промислових і лабораторних умовах; працювати із сучасною вимірювальною апаратурою; розуміти роль енергозбереження в сучасній техніці; мати базові уявлення про основи загальної, системної й прикладної екології, принципи оптимального природокористування й охорони природи, перспективи і основи нанотехнологій; мати знання й застосовувати на практиці принципи побудови екологічно чистих виробництв; розуміти соціальні і екологічні наслідки своєї професійної діяльності; організувати роботу виробничого підрозділу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці; здійснювати ділову комунікацію у професійній сфері, знати основи ділового спілкування, мати навички роботи в команді; вести дискусію; володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача; використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань. Виділення спільних компетенцій допоможе викладачу дібрати необхідний зміст навчання іноземної мови, який здатен об'єднати навчання фахівців різних спеціальностей у межах одного ВНЗ.

Навчання, основане на використанні міждисциплінарних зв'язків, має інтегративний характер, як і компетенції випускників ВНЗ, зазначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів. Саме інтегративність є основною ідеєю компетентнісного підходу до навчання [2, с. 79], який відомий як ефективна основа навчання.

Література

1. Долгова Л. А. Межпредметные связи как средство мотивации учебно-воспитательного процесса по иностранному языку // Иностранные языки в школе.–1988.– №6.–С.8-11.

2. Попова Н. В. Междисциплинарная парадигма как основа формирования интегративных компетенций студентов многопрофильного вуза (на примере дисциплины Иностранный язык): дис. на соискание науч. Степени доктора пед. наук: спец. 13.00.08 / Попова Нина Васильевна – СПб, 2011. – 585 с.